

Motion till riksdagen 2021/22:3729

av **Per-Arne Håkansson m.fl. (S)**

Ökat fokus på kooperativt företagande inom akademi och högre utbildning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja ökad kunskap och utbildning kring kooperativt företagande och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kooperativa och ömsesidiga företag är en viktig del av näringslivet i Sverige. Men okunskapen om sektorn är stor och det får negativa följder för dagens och även för morgondagens kooperativa företag.

De 100 största kooperativa och ömsesidiga företagen i Sverige sysselsätter idag cirka 100 000 människor och har en omsättning på nära 500 miljarder och det startas 400 nya kooperativa företag över hela landet varje år.

Trots sektorns storlek och betydelse finns det bristande kunskaper om den kooperativa företagsformen och det gäller tyvärr även inom den högre utbildningen.

För att kartlägga frågan gjorde Svensk Kooperation en studie kring hur kunskap om kooperativa och ömsesidiga företag inkluderas på universitet och högskolor i Sverige. Granskningen omfattade 271 relevanta kursplaner och visade att Kooperation, ömsesidiga företag, ekonomiska föreningar eller personalägda företag inte fanns med överhuvudtaget i någon av kursplanerna. Däremot fanns aktiebolag med som en röd tråd genom många av utbildningarna. Landets utbildningar behöver i högre grad inkludera den kooperativa och ömsesidiga affärsmodellen i relevanta utbildningar för att Sverige långsiktigt ska öka mångfalden av företagsformer i landet.

Den kooperativa och ömsesidiga affärsmodellen ingår i relevanta utbildningar, särskilt inom gymnasie- och högskoleutbildningar.

Även forskningen i Sverige har ett alltför ensidigt fokus på det aktiebolagsdrivna företagandet. För att utveckla den kooperativa sektorn och därmed hela näringslivet behövs mer forskning om kooperativa och ömsesidiga företag.

Bristande kunskap om Kooperation påverkar även myndigheters och bankers agerande gentemot kooperativa företag negativt. Det kan handla om att inte få starta ett bankkonto eller att kooperativa företag i relation till finansiella aktörer behöver förklara det särskilda i sin associationsform i återupprepade, tidsödande byråkratiska processer. Troligen är detta även en bidragande faktor till den brist på finansiering som idag hindrar kooperativ utveckling och innovation i Sverige. Dessutom behöver offentligt finansierad företagsrådgivning som ges, till exempel via Almi, ha tillräckliga kunskaper om kooperativt företagande för att på ett likvärdigt sätt kunna inkludera företagsformen i sin rådgivning runt om i landet.

Det finns en bred enighet i riksdagen kring att det kooperativa och ömsesidiga företagandet behöver stärkas. Det är den nya lagen om ekonomiska föreningar ett exempel på. Med den nya lagen på plats finns både tillfälle och anledning för Sveriges riksdag att uppdraga åt relevanta aktörer att höja kunskapen om ekonomiska föreningar och kooperationsens roll i samhället. Särskilda uppdrag kan exempelvis riktas till Tillväxtverket och myndigheter som riktar sig mot högre utbildning såsom Universitets- och högskolerådet och Skolverket.

Vill vi ha ett mer diversifierat näringsliv, ett mer demokratiskt näringsliv och ett kooperativt företagande som sätter människan i centrum då måste även kunskapen om sådant företagande spridas och fördjupas.

Per-Arne Håkansson (S)

Azadeh Rojhan Gustafsson (S)

Johan Andersson (S)

Johanna Haraldsson (S)

Helén Pettersson (S)

Teresa Carvalho (S)